

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ANALÝZA DOSTUPNOSTI A STAVU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Město Otrokovice

říjen 2017

Tato analýza vznikla jako součást projektu Pilotní ověření sociálního bydlení v Otrokovicích, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

Seznam použitých symbolů, zkratek a jejich význam

aj.	a jiné
apod.	a podobně
APSS ČR	Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
kap.	Kapitola
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
např.	například
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
PAPDUN	Partnerství pro duševně nemocné
POSBO	Pilotní ověření sociálního bydlení v Otrokovicích
resp.	respektive
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
popř.	po případě
pozn.	poznámka
RMO	Rada města Otrokovice
sv.	svaté
reg.	registrační
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
tab.	tabulka
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
zák.	zákon
ZLK	Zlínský kraj
ZŠ	Základní škola

OBSAH

ÚVOD.....	2
1 SOCIÁLNÍ SLUŽBY V ČR.....	3
1.1 TYPOLOGIE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁK. Č. 108/2006 SB.	3
1.2 ZÁKLADNÍ DRUHY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	3
1.2.1 Sociální poradenství.....	4
1.2.2 Služby sociální péče	5
1.2.3 Služby sociální prevence	9
1.3 TYPY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ČR.....	15
1.4 ZÁKLADNÍ ČINNOSTI PŘI POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	17
1.5 ROZDĚLENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZPŮSOBU ÚHRADY	18
2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY V OTRKOVICÍCH.....	19
2.1 TERÉNNÍ PROGRAMY (6583408)	21
2.2 ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ (5261987)	21
2.3 RANÁ PÉČE (7118025)	22
2.4 ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ (7852178)	22
2.5 TLUMOČNICKÉ SLUŽBY (8437310)	23
2.6 SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (7548484).....	23
2.7 OSOBNÍ ASISTENCE (6283429).....	23
3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY DLE CÍLOVÝCH SKUPIN	24
3.1 SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY	24
3.2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	25
3.3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI.....	28
3.4 SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM	29
4 KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	31
4.1 SENIOŘI	32
4.2 ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÍ.....	33
4.3 RODINY S DĚTMI	35
4.4 OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY.....	36
5 INFORMOVANOST	39
5.1 KATALOG SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA OTROKOVICKU.....	40
5.2 KATALOG SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	41
ZÁVĚR.....	42
POUŽITÉ ZDROJE	43
SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ	44
SEZNAM PŘÍLOH	45

ÚVOD

Tento dokument je jedním z klíčových výstupů projektu „Pilotní ověření sociálního bydlení v Otrokovicích“ (reg. číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_128/0006182). Jedná se o projekt, jehož hlavním cílem je nastavení systému sociálního bydlení ve městě Otrokovice dle hlavních principů Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015-2025, umožnit přístup k bydlení osobám v bytové nouzi a pomocí sociální práce zvýšit šanci na jeho udržení. Hlavní cílovou skupinou projektu jsou zejména jednotlivci a rodiny bez přístřeší či osoby ohrožené některou z forem bezdomovectví dle typologie bezdomovectví a vyloučení z bydlení ETHOS.

Obsahem tohoto dokumentu je analýza dostupnosti sociálních služeb na území města Otrokovice. Město Otrokovice má od roku 2005 zpracován strategický dokument s názvem „Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicích“, který je pravidelně každé dva roky aktualizován. Tento dokument nastavuje plánování sociálních služeb v rámci celého SO ORP Otrokovice vždy na určité období, tak aby byla tato oblast dostatečně pokryta.

Plánování sociálních služeb je velmi důležitým nástrojem, který umožňuje efektivní a adresný rozvoj sociálních služeb. Dle zákona o sociálních službách (zák. 108/2006 Sb.) jsou v § 2 vymezeny národní priority, které musí sociální služby naplňovat, tzn. zachovávat lidskou důstojnost, vycházet z individuálně určených potřeb, podporovat rozvoj samostatnosti, posilovat sociální začleňování, poskytovat pomoc a podporu v náležité kvalitě, zajišťovat dodržování lidských práv a základních svobod.

Cílem této analýzy je získat aktuální informace o dostupných sociálních a návazných službách v Otrokovicích. Analýza je jakýmsi kvantitativním zmapováním současné situace v oblasti sociálních a návazných služeb poskytovaných ve městě, avšak nehodnotí ani nepopisuje kvalitu poskytovaných služeb. Námi zjištěné informace budou jednak podkladem pro další plánování rozvoje sociálních a návazných služeb ve městě, ale především podkladem pro vytvoření Koncepce sociálního bydlení v Otrokovicích.

1 SOCIÁLNÍ SLUŽBY V ČR

Systém sociálních služeb je v České republice upraven zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Sociální služby jsou poskytovány nejen jednotlivcům a rodinám, ale také skupinám obyvatel. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců sociálních služeb patří především senioři, lidé se zdravotním postižením, lidé nevládající péči o vlastní osobu, osoby v akutní životní krizi, rodiny s dětmi, lidé ohrožení trestnou činností, ale i lidé, kteří se z různých důvodů ocitli na okraji společnosti.

Sociální služby bychom proto mohli definovat jako služby, které pomáhají lidem žít běžným životem, tzn. že jim umožňují starat se sám o sebe a o domácnost, navštěvovat školy, pracovat, nakupovat, účastnit se aktivit volného času apod. Snaží se lidem zachovávat co nejvyšší kvalitu a důstojnost jejich života, což ostatně deklaruje i Listina základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.).

1.1 Typologie sociálních služeb dle zák. č. 108/2006 Sb.

Sociální služby jsou aplikačním nástrojem sociální politiky.

Rozlišujeme tyto formy sociálních služeb:

- **pobytové** - služby spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb, např. domovy pro seniory, chráněné bydlení či azylové domy,
- **ambulantní** - služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování, např. poradny a denní centra,
- **terénní** - služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí např. pečovatelská služba či osobní asistence.

1.2 Základní druhy sociálních služeb

Sociální služby poskytují organizace nebo jednotlivci, kteří mají k této činnosti oprávnění (oprávnění k poskytování sociálních služeb), vydané místně příslušným krajským úřadem, a také osoby blízké nebo asistenti sociální péče.

Druhy sociálních služeb:

1. **Sociální poradenství (§ 37)**
2. **Služby sociální péče (§ 38-§ 52)**
3. **Služby sociální prevence (§ 53-§ 70)**

1.2.1 Sociální poradenství

Sociální poradenství poskytuje osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich situace.

Základní sociální poradenství

Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Základní sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit. Tato služba je poskytována bezplatně.

Odborné sociální poradenství

Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.

Služba odborného sociálního poradenství obsahuje zejména tyto základní činnosti.

Při poskytování odborného sociálního poradenství se zajišťují v rozsahu tyto úkony:

- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- zprostředkování navazujících služeb,
- sociálně terapeutické činnosti,

- poskytnutí poradenství v oblastech orientace v sociálních systémech, práva, psychologie a v oblasti vzdělávání; tato základní činnost může být zajišťována poskytováním poradenství alespoň ve dvou z těchto oblastí,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:
 - pomoc při vyřizování běžných záležitostí,
 - pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s přirozeným sociálním prostředím.

1.2.2 Služby sociální péče

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem podpořit život v jejich přirozeném sociálním prostředí a umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Každý má právo na poskytování služeb sociální péče v nejméně omezujícím prostředí.

Osobní asistence

Osobní asistence se poskytuje v přirozeném sociálním prostředí osobám se zdravotním postižením a seniorům, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby, a to v předem dohodnutém rozsahu a čase. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnosti osob a v zařízeních sociálních služeb. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů.

Služba se poskytuje za úhradu. Bez úhrady se poskytuje rodinám, ve kterých se narodily současně tři nebo více dětí, účastníkům odboje a pozůstalým manželům (manželkám) po účastnících odboje starším 70 let.

Tísňová péče

Tísňová péče je terénní distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami, které jsou vystaveny stálému riziku ohrožení zdraví nebo života, popřípadě náhlého zhoršení zdravotního stavu. Služba se poskytuje za úhradu.

Průvodcovské a předčitatelské služby

Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Tyto služby jsou poskytovány za úhradu.

Podpora samostatného bydlení

Podporované bydlení je terénní služba poskytovaná osobám se zdravotním postižením chronickým onemocněním, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby; služba se poskytuje v domácnosti osob. Služba obsahuje pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Odlehčovací služby

Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které jinak pečuje osoba blízká v domácnosti. Cílem služby je umožnit pečující osobě nezbytný odpočinek. Služba obsahuje pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování

kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Centra denních služeb

Centra denních služeb poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem služby je posílit samostatnost a soběstačnost osob v nepříznivé sociální situaci, která může vést k sociálnímu vyloučení. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, prostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Denní stacionáře

Denní stacionáře poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Týdenní stacionáře

Týdenní stacionáře poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování nebo pomoc při zajištění bydlení a výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

Domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domovy pro seniory

Domovy pro seniory poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domovy se zvláštním režimem

Domovy se zvláštním režimem se poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a další typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob., Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Služba obsahuje poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny obejít se bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být propuštěny ze zdravotnického zařízení ústavní péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou či jinou fyzickou osobou nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

1.2.3 Služby sociální prevence

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Raná péče

Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, poskytovaná dítěti a rodičům ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Telefonická krizová pomoc

Telefonická krizová pomoc je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami. Služba se poskytuje bez úhrady. Služba obsahuje telefonickou krizovou pomoc a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů.

Tlumočnické služby

Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Tlumočnické služby jsou poskytovány bez úhrady.

Azylové domy

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Služba obsahuje poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domy na půl cesty

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné

výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež., a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje činnosti poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Kontaktní centra

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je minimalizovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a poskytnutí podmínek pro osobní hygienu. Služba se poskytuje bez úhrady.

Krizová pomoc

Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svojí nepříznivou situaci vlastními silami. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Intervenční centra

Intervenční centra poskytují pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Na základě zákonné povinnosti kontaktují osobu ohroženou, a to nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázaní ze společného obydlí. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Pokud je poskytována formou pobytových služeb obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy. Součástí služby je zajištění spolupráce mezi intervenčními centry, poskytovateli jiných sociálních služeb, OSPOD, obcemi, útvary Policie ČR a obecní policie, jakož i ostatními orgány veřejné správy. Služba se poskytuje bez úhrady.

Nízkoprahová denní centra

Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní služby, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. V nízkoprahových denních centrech hradí osoby úhradu za stravu ve výši stanovené poskytovatelem.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem a mládeži ohroženým sociálním vyloučením. Služba je určena dětem ve věku od 6 do 26 let, ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících s jejich způsobem života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky, aby v případě zájmu mohli řešit svoji nepříznivou sociální situaci. Služba může být poskytována osobám anonymně. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Noclehárny

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí přenocování. Služba se poskytuje za úhradu ve výši stanovené poskytovatelem.

Služby následné péče

Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého existují rizika ohrožení jeho vývoje, nebo je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě obtížné krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Sociálně terapeutické dílny

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umísťitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím pracovní terapie. Služba obsahuje činnosti pomoci při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoci při zajištění stravy, nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění a podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností. Služba se poskytuje za úhradu.

Terapeutické komunity

Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života. Služba obsahuje činnosti poskytnutí stravy,

poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Terénní programy

Terénní programy jsou služby poskytované osobám, které vedou nebo jsou ohroženy rizikovým způsobem života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek a omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být poskytována osobám anonymně. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Sociální rehabilitace

Jedná se o soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných činností pro samostatný život. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb. Terénní a ambulantní služba obsahuje činnosti nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Forma pobytové služby v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

1.3 Typy sociálních služeb v ČR

V České republice je na základě zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1.2007 zřízen Registr poskytovatelů sociálních služeb. Sociální služby v ČR lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. O registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby, popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky; v případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je ministerstvo, rozhoduje o registraci toto ministerstvo.

Registr poskytovatelů sociálních služeb vede krajský úřad, do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci, a právnické a fyzické osoby. Registr poskytovatelů sociálních služeb je veden v listinné a elektronické podobě. Krajský úřad je správcem listinné podoby registru a zpracovatelem elektronické podoby registru.

Dle Registru poskytovatelů sociálních služeb je v České republice zapsáno celkem 5 577 registrovaných služeb a je poskytováno 32 typů sociálních služeb. V rámci Zlínského kraje je registrováno 342 sociálních služeb a je poskytováno 28 typů sociálních služeb. Ve městě Otrokovice je celkem registrováno 24 sociálních služeb a je poskytováno 16 typů sociálních služeb.

Tabulka č. 1: **Počet poskytovatelů sociálních služeb**

Území	Počet soc. služeb	Počet typů soc. služeb
V rámci ČR	5 577	32
Ve Zlínském kraji	342	28
V Otrokovicích	24	16

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb - MPSV

Jednotlivé typy a sociálních služeb a jejich počty jsou podrobněji uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: **Přehled počtů a jednotlivých typů sociálních služeb** (dle abecedy)

č.	Název typu registrované sociální služby	Počet ČR	Počet ZLK	Počet Otr.
1	Azylové domy	216	13	2
2	Centra denních služeb	84	6	/
3	Denní stacionáře	275	21	2
4	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	206	19	1
5	Domovy pro seniory	527	37	3
6	Domovy se zvláštním režimem	326	23	1
7	Domy na půl cesty	38	2	/
8	Chráněné bydlení	209	13	1
9	Intervenční centra	18	1	/
10	Kontaktní centra	60	4	/
11	Krizová pomoc	41	/	/
12	Nízkoprahová denní centra	62	5	/
13	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	256	15	1
14	Noclehárny	75	5	1
15	Odborné sociální poradenství	533	27	1
16	Odlehčovací služby	302	18	3
17	Osobní asistence	231	16	/
18	Pečovatelská služba	728	37	2
19	Podpora samostatného bydlení	61	5	1
20	Průvodcovské a předčitatelské služby	16	/	/
21	Raná péče	47	4	/
22	Služby následné péče	44	2	/
23	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	258	16	1
24	Soc. aktivizační služby pro seniory a osoby se zdr. postiž.	155	7	/
25	Sociálně terapeutické dílny	154	12	1
26	Sociální rehabilitace	284	16	1
27	Telefonická krizová pomoc	36	1	/
28	Terapeutické komunity	14	/	/
29	Terénní programy	222	11	2
30	Tísňová péče	15	/	/
31	Tlumočnické služby	27	2	/
32	Týdenní stacionáře	57	4	/

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb - MPSV

1.4 Základní činnosti při poskytování sociálních služeb

„Sociální služby jsou poskytovány lidem společensky znevýhodněným, a to s cílem zlepšit kvalitu jejich života, případně je v maximální možné míře do společnosti začlenit, nebo společensky chránit před riziky, jejichž jsou tito lidé nositeli. Sociální služby proto zohledňují jak osobu uživatelem, tak jeho rodinu, skupiny, do nichž patří, případně zájmy širšího společenství“ (Matoušek, 2007, s. 9).

Mezi základní činnosti při poskytování sociálních služeb patří:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování,
- e) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- f) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- g) základní sociální poradenství,
- h) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- i) sociálně terapeutické činnosti,
- j) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- k) telefonická krizová pomoc,
- l) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- m) podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

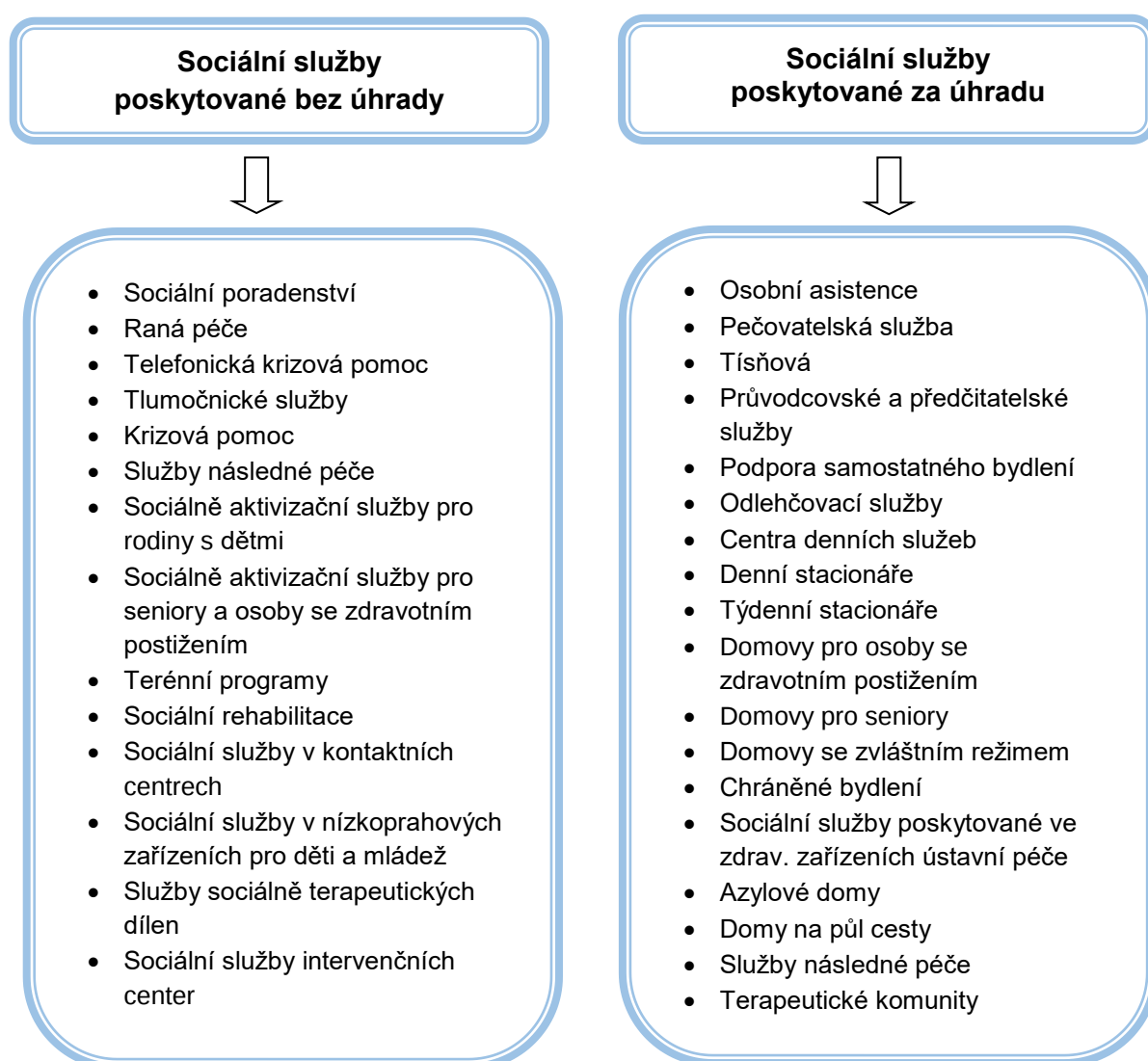
Rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis, což je Vyhláška 505/2006 Sb., jejíž účinnost nabyla dne 1.1.2007.

1.5 Rozdělení sociálních služeb dle způsobu úhrady

Sociální služby se poskytují osobám bez úhrady nákladů nebo za částečnou, popř. plnou úhradu nákladů. O povinnosti příjemce uhradit náklady za poskytnutou službu sociální péče rozhoduje příslušný státní orgán, který službu sociální péče poskytl.

Způsob a výši platby upravuje prováděcí vyhláška č. 505/2006 Sb.

Obrázek č. 1: Rozdělení sociálních služeb dle způsobu úhrady

Zdroj: zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY V OTROKOVICÍCH

V Otrokovicích je v rámci zajišťování dostupnosti a stavu sociálních služeb již od roku 2005 zpracován dokument nazvaný „Komunitní plánování sociálních služeb v Otrokovicích“. Smyslem tohoto dokumentu je zavést co možná nejefektivnější systém plánování rozvoje sociálních a návazných služeb, který svým občanům zajišťuje pomoc a podporu v jejich tíživé sociální situaci.

V současné době nabízí v Otrokovicích své služby celkem pět poskytovatelů sociálních služeb (seřazeny dle abecedy), kteří mají své sídlo, popř. pobočku v Otrokovicích.

- Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s.,

- Charita sv. Anežky Otrokovice,

- Naděje Otrokovice,

sv. Anežky Otrokovice

*NADĚJE

- Senior Otrokovice, příspěvková organizace,

- Unie Kompas.

Otrokovice
SENIOR

Kromě výše vyjmenovaných poskytovatelů sociálních služeb působí pro občany Otrokovic dalších patnáct organizací. Tyto organizace nemají přímo svou pobočku v Otrokovicích, ale poskytují tzv. rozšířenou působnost a jejich sídlo je buďto v jiném kraji nebo v jiném městě a vykonávají svou činnost např. formou terénní služby, nebo je navštěvují občané v jejich pobočce mimo Otrokovice (seřazeny dle abecedy).

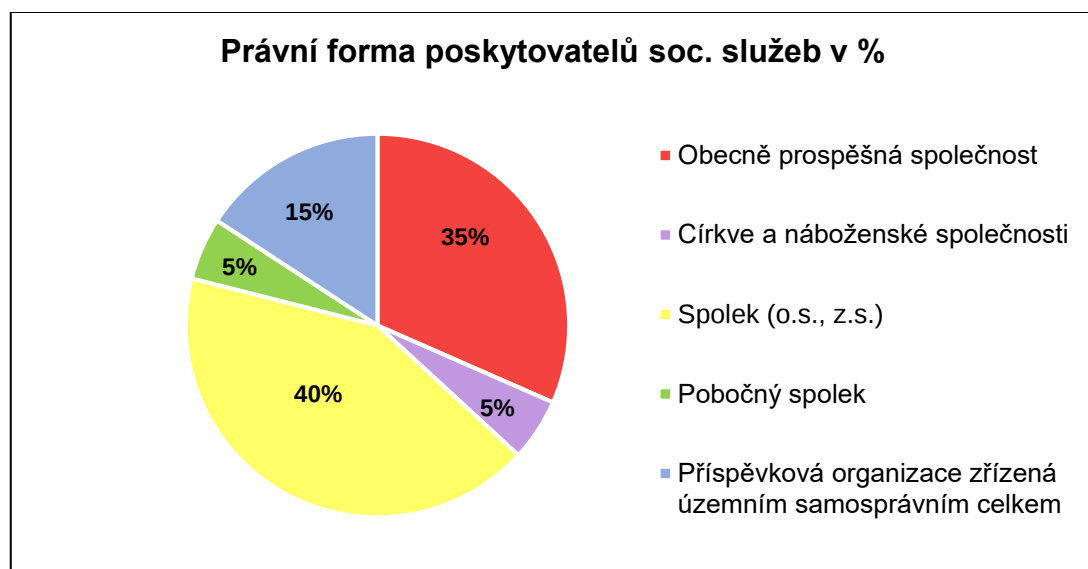
- ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z.s.,
- Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.,
- Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.,
- Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.,
- Handicap Zlín, z.s.,
- Linka SOS Zlín, p.o.,
- Oblastní spolek Českého červeného kříže Zlín,
- ONYX Zlín o.p.s.,

- Podané ruce o.p.s.,
- Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, z.s.,
- STROP o.p.s.,
- Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s.,
- Středisko rané péče SPRP Olomouc z.s.,
- Tyfloservis, o.p.s.,
- Za sklem o.s.

Právní forma organizací

Právní forma poskytovatelů sociálních služeb působících v Otrokovicích je různorodá, vše záleží na zřizovateli. Jsou zde zastoupeny organizace řízené státními či veřejnoprávními institucemi, ale i neziskové organizace nestátního sektoru.

Graf č. 1: Právní forma poskytovatelů sociálních služeb v %

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka č. 3: Právní forma poskytovatelů sociálních služeb

Právní forma	Počet
Obecně prospěšná společnost	7
Círky a náboženské společnosti	1
Spolek (o.s., z.s.)	8
Pobočný spolek	1
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	3

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Celkem v Otrokovicích působí dvacet poskytovatelů sociálních služeb z toho nejvíce z nich má právní formu „Spolek“ (8 poskytovatelů), dále jsou to „Obecně prospěšné společnosti“ (7 poskytovatelů), poté „Příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem“ (3 poskytovatelé) a po jednom jsou zde zastoupeny „Círky a náboženské společnosti“ a „Pobočný spolek“.

Poskytovatelé sociálních služeb nabízí občanům tyto konkrétní sociální služby:

2.1 Terénní programy (6583408)

Název poskytovatele:	Argo, společnost dobré vůle Zlín, z.s.
Zařízení poskytovatele:	Argo, společnost dobré vůle Zlín, z.s. (Nivy II 5358, 760 01 Zlín)
Formy poskytování:	terénní
Cílová skupina klientů:	etnické menšiny
Věková kategorie klientů:	bez omezení věku

2.2 Odborné sociální poradenství (5261987)

Název poskytovatele:	Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, příspěvková organizace
Zařízení poskytovatele:	Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy (U Náhonu 5208, 760 01 Zlín) (Burešov 3674, 760 01 Zlín)
Formy poskytování:	ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby v krizi, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, rodiny s dítětem/děťmi
Věková kategorie klientů:	bez omezení věku

2.3 Raná péče (7118025)

Název poskytovatele:	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.
Zařízení poskytovatele:	Raná péče pro Moravu a Slezsko (Jungmannova 25, 772 00 Olomouc 2)
Formy poskytování:	ambulantní, terénní
Cílová skupina klientů:	osoby s kombinovaným postižením, osoby se sluchovým postižením, rodiny s dítětem/děťmi
Věková kategorie klientů:	děti předškolního věku (1-6 let), mladí dospělí (19-26 let), dospělí (27-64 let), děti kojeneckého věku (do 1 roku)

2.4 Odborné sociální poradenství (7852178)

Název poskytovatele:	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.
Zařízení poskytovatele:	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje (Gahurova 5265, 760 01 Zlín) (Školní 492, 760 01 Zlín)
Formy poskytování:	ambulantní, terénní
Cílová skupina klientů:	osoby se sluchovým postižením, osoby se zdravotním postižením
Věková kategorie klientů:	dorost (16-18 let), mladí dospělí (19-26 let), dospělí (27-64 let), mladší senioři (65-80 let)

2.5 Tlumočnické služby (8437310)

Název poskytovatele:	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.
Zařízení poskytovatele:	Tlumočnické centrum - Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje (Školní 492, 760 01 Zlín)
Formy poskytování:	ambulantní, terénní
Cílová skupina klientů:	osoby se sluchovým postižením,
Věková kategorie klientů:	bez omezení věku

2.6 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (7548484)

Název poskytovatele:	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.
Zařízení poskytovatele:	Sociálně aktivizační služby pro lidi s postižením sluchu - Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s. (Burešov 4886, 760 01 Zlín)
Formy poskytování:	ambulantní
Cílová skupina klientů:	osoby se sluchovým postižením,
Věková kategorie klientů:	mladí dospělí (19-26 let), dospělí (27-64 let), mladší senioři (65-80 let), starší senioři (nad 80 let)

2.7 Osobní asistence (6283429)

Název poskytovatele:	Handicap Zlín, z.s.
Zařízení poskytovatele:	Osobní asistence (Padělký VI 1367, 760 01 Zlín)
Formy poskytování:	terénní
Cílová skupina klientů:	osoby s chronickým onemocněním, osoby s tělesným postižením, senioři
Věková kategorie klientů:	mladí dospělí (19-26 let), dospělí (27-64 let), mladší senioři (65-80 let), starší senioři (nad 80 let)

3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou pomoc při zvládnutí základních životních potřeb, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování nebo pomoc při zajištění bydlení, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů. Výčet těchto základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb je stanoven zákonem č.108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, obsah je uveden ve vyhlášce č. 505/2006 Sb.

3.1 Sociální služby pro seniory

Sociální služby pro seniory jsou různorodé činnosti, které nabízí registrovaní poskytovatelé sociálních služeb a tyto služby lze přizpůsobit zdravotnímu stavu a potřebám každého seniora. Sociální služby pro seniory mají za úkol především na své uživatele působit aktivně a motivovat je k činnostem, které nezhoršují nebo neprodlužují jejich nepříznivou sociální situaci, čímž by se mělo zabránit jejich sociálnímu vyloučení.

Tabulka č. 4: **Sociální služby pro seniory**

DENNÍ STACIONÁŘE			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
SENIOR Otrokovice, p.o.	Denní stacionář SENIOR Otrokovice	Otrokovice	1,55

DOMOVY PRO SENIORY			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
Charita sv. Anežky Otrokovice	Charitní domov Otrokovice	Otrokovice	46
SENIOR Otrokovice, p.o.	Domov pro seniory SENIOR Otrokovice	Otrokovice	54
SENIOR Otrokovice, p.o.	Domov pro seniory SENIOR Otrokovice	Otrokovice	70

DOMOVY SE ZVL. REŽIMEM - PRO OS. S ALZHEIMEROVOU CHOROBOU A JINÝMI TYPY DEMENCÍ			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
SENIOR Otrokovice, p.o.	Domov se zvláštním režimem SENIOR Otrokovice	Otrokovice	24

ODLEHČOVACÍ SLUŽBY - POBYTOVÉ			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
Charita sv. Anežky Otrokovice	Charitní domov Otrokovice	Otrokovice	2
SENIOR Otrokovice, p.o.	Odlehčovací služby SENIOR Otrokovice	Otrokovice	4
SENIOR Otrokovice, p.o.	Odlehčovací služby SENIOR Otrokovice	Otrokovice	4

OSOBNÍ ASISTENCE			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Podané ruce o.p.s.	Podané ruce - osobní asistence	Zlínský kraj	5,74

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA - TERÉNNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Charita sv. Anežky Otrokovice	Charitní pečovatelská služba Otrokovice	Otrokovice	3,28
Oblastní spolek Českého červeného kříže Zlín	OS ČČK Zlín	Otrokovice, Zlín	2,50
SENIOR Otrokovice, p.o.	Pečovatelská služba SENIOR Otrokovice	Otrokovice, Zlín	6,10

Zdroj: Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2017

Poznámka: *Počet podpořených přepočtených úvazků v přímé péči (ambulantní a terénní sociální služby)

3.2 Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením

Sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením jsou pobytové, ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám se zdravotním postižením, které mohou být ohroženy sociálním vyloučením. Tato služba poskytuje tyto základní činnosti jako je např. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti,

pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí dále asistenční či tlumočnické služby apod.

Tabulka č. 5: **Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením**

DENNÍ STACIONÁŘE			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
NADĚJE, pobočka Otrokovice	Dům Naděje Otrokovice	Otrokovice	2,42

DOMOVY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
NADĚJE, pobočka Otrokovice	Dům Naděje Otrokovice	Otrokovice	35

CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
NADĚJE, pobočka Otrokovice	Dům Naděje Otrokovice	Otrokovice	24

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ - AMBULANTNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, pracoviště Zlín	Luhačovice, Otrokovice, Valašské Klobouky, Vizovice, Zlín	1,19
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, z.s.	Sociální poradna SONS ČR - Kroměříž; Sociální poradna SONS ČR - Vsetín; Sociální poradna SONS ČR - Zlín	Zlínský kraj	1,50

OSOBNÍ ASISTENCE			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Handicap Zlín, z.s.	Osobní asistence	Otrokovice, Zlín	7,78

PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
NADĚJE, pobočka Otrokovice	Dům Naděje Otrokovice	Otrokovice	1,50

SOCIÁLNĚ TERAPEUTICKÉ DÍLNY			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
NADĚJE, pobočka Otrokovice	Dům Naděje Otrokovice	Otrokovice, Uherské Hradiště	10,00

SOCIÁLNÍ REHABILITACE - AMBULANTNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Centrum služeb a podpory, o.p.s.	Horizont Zlín	Otrokovice, Vizovice, Zlín	7,20
NADĚJE, pobočka Otrokovice	Dům Naděje Otrokovice, sociální rehabilitace	Otrokovice	1,50

SOCIÁLNÍ REHABILITACE - POBYTOVÁ			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
Centrum služeb a podpory, o.p.s.	Centrum služeb a podpory, o.p.s.	Otrokovice, Vizovice, Zlín	7

SOCIÁLNÍ REHABILITACE - TERÉNNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Tyfloservis, o.p.s.	Tyfloservis, o.p.s. - Krajské ambulantní středisko Zlín	Zlínský kraj	1,50

TLUMOČNICKÉ SLUŽBY - TERÉNNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.	Tlumočnické služby - Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s.	Zlínský kraj	2,00

Zdroj: Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2017

Poznámka: *Počet podpořených přepočtených úvazků v přímé péči (ambulantní a terénní sociální služby)

3.3 Sociální služby pro rodiny s dětmi

Tyto služby jsou určeny rodinám s dětmi, u kterých je vývoj dětí ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokážou sami bez pomoci překonat. Služba je poskytována formou ambulantní, popřípadě terénní služby a nabízí rodičům poradenství v oblasti výchovy dětí, péče o dítě, volného času dětí, uspořádání denních aktivit v domácnosti a rodinného rozpočtu, doprovod při jednání na úradech apod. Do této skupiny jsme zařadili i Nový domov Otrokovice, který poskytuje ubytování a podporu ženám, matkám, popř. i otcům s nezletilými dětmi, nezaopatřenými dětmi a těhotným ženám z Otrokovice a nejbližšího okolí, ale i z jiných obcí ČR, a to na přechodnou dobu.

Tabulka č. 6: **Sociální služby pro rodiny s dětmi**

AZYLOVÉ DOMY - PRO RODINY S DĚTMI			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
Charita sv. Anežky Otrokovice	Nový domov Otrokovice	Otrokovice	20

INTERVENČNÍ CENTRA - AMBULANTNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.	Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, příspěvková organizace	Zlínský kraj	4,90
NÍZKOPRAHOVÁ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ - AMBULANTNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Unie Kompas	ŠLIKR - nízkoprahový klub pro mládež	Otrokovice	2,90

RANÁ PÉČE - TERÉNNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Raná péče pro Moravu a Slezsko	Zlínský kraj	0,50
Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s.	Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s.	Zlínský kraj	5,75

Středisko rané péče SPRP Olomouc	Centrum pro podporu a provázení rodin dětí se zrakovým postižením - pracoviště Zlín	Bystřice pod Host., Holešov, Kroměříž, Otrokovice, Rožnov pod Radhošť, Val. Klobouky, Val. Meziříčí, Vsetín, Zlín	1,20
----------------------------------	---	---	------

SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI - AMBULANTNÍ

Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Za sklem o.s.	Vzdělávací a aktivizační centrum pro rodiny s dětmi s PAS	Zlínský kraj	3,00

SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI - TERÉNNÍ

Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Charita sv. Anežky Otrokovice	Terénní služba rodinám s dětmi	Otrokovice	4,00

Zdroj: Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2017

Poznámka: *Počet podpořených přepočtených úvazků v přímé péči (ambulantní a terénní sociální služby)

3.4 Sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

Osoby ohrožené sociálním vyloučením představují velmi různorodou skupinu obyvatel. Zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, definuje sociální vyloučení jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnosti se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace, kterou je myšleno oslabení nebo ztráta schopnosti řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění.

Tabulka č. 7: **Sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením**

AZYLOVÉ DOMY - PRO MUŽE A ŽENY BEZ PŘÍSTŘEŠÍ			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
Charita sv. Anežky Otrokovice	Samaritán - služby pro lidi bez domova	Otrokovice	37

NOCLEHÁRNY			
Poskytovatel	Název	Území	Počet lůžek
Charita sv. Anežky Otrokovice	Samaritán - služby pro lidi bez domova	Otrokovice	4

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ - AMBULANTNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Charita sv. Anežky Otrokovice	Dluhové poradenství Samaritán	Otrokovice, Zlín	2,00
Společnost Podané ruce o.p.s.	Terapeutické centrum ve Zlínském kraji	Zlínský kraj	2,30
STROP o.p.s.	Občanská poradna STROP	Zlínský kraj	1,36

TELEFONICKÁ KRIZOVÁ POMOC - TERÉNNÍ			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
Linka SOS Zlín, p.o.	Linka SOS Zlín	Zlínský kraj	3,90

TERÉNNÍ PROGRAMY - PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z.s.	ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z.s.	Zlínský kraj	7,12
Charita sv. Anežky Otrokovice	Samaritán - služby pro lidi bez domova	Otrokovice, Zlín	2,00
Charita sv. Anežky Otrokovice	Dluhové poradenství Samaritán	Otrokovice, Zlín	2,00

TERÉNNÍ PROGRAMY - PRO OSOBY ZÁVISLÉ NA NÁVYKOVÝCH LÁTKÁCH			
Poskytovatel	Název	Území	*Počet úvazků v PP
ONYX Zlín o.p.s.	Streetwork Zlín	Otrokovice, Vizovice, Zlín	1,20

Zdroj: Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2017

Poznámka: *Počet podpořených přepočtených úvazků v přímé péči (ambulantní a terénní sociální služby)

4 KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální služby jsou nebo mohou být pro mnohé z nás významnou oporou v různých životních situacích. Umožňují či pomáhají naplnit některé potřeby lidem, kteří z nějakého důvodu nemohou nebo nejsou schopni si je zajistit sami. Dle zákona o sociálních službách je povinností obce zjišťovat potřeby pro poskytování sociálních služeb pro obyvatele na svém území, a také zajišťovat o těchto službách dostupnost informací. K tomu všemu slouží proces komunitního plánování sociálních služeb.

Komunitní plánování je metoda, kterou lze např. na úrovni obcí nebo krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. V podstatě se jedná o zjištění stavu poskytování sociálních služeb v určité lokalitě a zároveň také potřeb, které nejsou dostatečně naplněny nebo zatím úplně chybí. Na základě těchto primárních kritérií a s dostatečným množstvím finančních prostředků, jenž jsou obcí na sociální služby vynakládány, lze toho dosáhnout.

Komunitního plánování sociálních služeb se účastní především uživatelé, tedy ti, kteří sociální služby užívají, dále poskytovatelé a zadavatelé těchto sociálních služeb. Podstata metody komunitního plánování spočívá ve vzájemné a aktivní spolupráci těchto účastníků, kterých se daná oblast či téma bezprostředně týká.

Jak už jsme zmínili v úvodu, komunitní plánování sociálních služeb hraje velmi významnou roli v sociální politice nejen obcí a krajů, ale také na celostátní úrovni. Také město Otrokovice má zpracován dokument s názvem Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicku. Poslední aktualizace, kterou doporučila RMO na svém zasedání dne 11.10.2017 (Usnesení č. RMO/521/10/17) ke schválení ZMO, je určena pro období 2018-2019. V rámci Komunitního plánování sociálních služeb na Otrokovicku vznikly již v předchozích letech pracovní skupiny, které se dělí dle cílových skupin zaměřených na seniory, zdravotně postižené, osoby ohrožené sociálně patologickými jevy a na rodiny s dětmi. Na svých jednáních členové jednotlivých pracovních skupin sestavili tzv. SWOT analýzy čili jakýsi rozbor silných a slabých stránek, ohrožení a příležitostí. Tyto jednotlivé SWOT analýzy jsou jakýmsi souhrnným popisem, který vystihuje situaci u jednotlivých cílových skupin v současné době. Popisuje skutečný stav, potřebné změny, případná rizika a nastiňuje kroky nezbytné pro přeměnu slabých stránek do silných a eliminaci rizik. Při aktualizaci nejnovějších SWOT analýz se vycházelo ze SWOT analýz, které vznikaly v rámci realizace předchozích Komunitních plánů. Jednotlivá tvrzení byla přezkoumána z hlediska platnosti a vypořádána. Dalo by se říci, že spousta slabých stránek byla zredukována, a to z toho důvodu, že se podařily vyřešit.

4.1 Senioři

SWOT analýza zpracovaná členy pracovní skupiny Senioři.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Kvalitní sociální práce pracovníků Města Otrokovice a Napajedla - Fungující kluby důchodců - Fungující pečovatelská služba - Fungující tísňové volání - Je k dispozici domácí ošetrov. péče - Máme odlehčovací lůžka - Je dostupná domácí hospicová péče - Bezbariérové komunikace v městech a obcích - Bezbariérové veřejné budovy - Fungující a bezbariérová MHD - Dobrá informovanost o soc. službách - Převládá všeobecná spokojenost seniorů ve městě Otrokovice - Brožura Rady nejen pro seniory o bezpečnosti - Realizovány besedy Policie ČR se seniory na téma bezpečnosti - Odborné přednášky, cvičení paměti pro seniory v klubech důchodců - Zavedení internetu do tří městských KD v Otrokovicích - Bezplatné semináře pro osoby pečující o seniory či zdravotně postižené - Funguje Domovinka na DPS Hlavní - Dostupnost sociálních služeb je dobrá, doprava za službami do Otrokovic či Napajedel není problém - Vysoký počet občanů má přístup k internetu - Centrum pomoci SENIOR Otrokovice – kontakt. místo pro podporu rodin pečujících o osoby s Alzheimerovou nemocí + svépomocná skupina	- Někteří lidé mají pocit osamocení nebo obavy ze své životní situace. - Málo osobního kontaktu uživatelů s pracovníky přímé péče, dobrovolníci v domácnostech v nefungují - Nedostatek dobrovolníků i v pobytových službách - Nejsou dostupné Odlehčovací služby pro lidi s demencí - Nedostatečná kapacita DZR pro osoby s demencí - Chybí geriatři – lékaři nejsou ochotní přibrat nové pacienty - Nejsou dostupní rehabilitační pracovníci, je problém s vykazováním (účtováním) jejich práce, nejsou finance – lékaři rehab. nepředepisují. Klienti terénních služeb jsou odkazováni na ČČK - Novodobá sanitka nefunguje – není řidič, není možnost odvozu automobily PS do 9:00 - Je obtížné zajistit doprovody k lékaři – senioři nemají ZTP/P, je obtížné to zajistit z hlediska personálního - Není snadno dostupná domácí ošetrovatelská péče, nedostatek kapacit zdravotních sester - Nedostatek kapacit na osvětu u peč. osob (rodin) – péče o člověka upoutaného na lůžko, výživa seniorů, péče o umírající, péče o osobu s demencí,... - Pozdější odchod do důchodu (nemožnost pečovat o přestárlé rodiče) - Nedostatek pracovníků v sociálních službách a vysoká fluktuace
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
- Dokončení obchvatu Otrokovic (snížení zátěže obyvatel Kvítkovic hlukem a prachem) - Bezbariérové úpravy komunikací, monitoring bezbariér. veřejných budov - Větší podpora péče v rodině, v domácím prostředí - Asistenti pro práci s uživateli (i s takovými, kteří nemají uzavřenu smlouvu) na VPP – i osoba po 50	- Snížování životní úrovně seniorů, zdražování, nebudou moci si dovolit platit za služby - Změna politických priorit po volbách – menší důraz na sociální služby a KPSS

• Cvičení pod širým nebem – vybavit veřejný prostor stroji na cvičení – Fitness hřiště + kroužek pro seniory	

Zdroj: Aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb na Otrokovicu 2016-2017

4.2 Zdravotně postižení

SWOT analýza zpracovaná členy pracovní skupiny Zdravotně postižení.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Komunitní plánování • Fungující sociální služby a sociální práce MěÚ Otrokovice a Napajedla • Dobrá informovanost o soc. službách • Dobrá návaznost sociálních služeb pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením, kompletní spektrum služeb • Pečovatelská služba dostupná o víkendech a odpoledne (flexibilita – služby se doplňují) • Poradna pro zdrav. postižené a seniory • Tísňové volání, tísňová tlačítka • Domovinka na DPS • Půjčovna kompenzačních pomůcek v Charitě sv. Anežky Otrokovice a STP • Domácí ošetrovatelská péče ČČK Zlín funguje i Otrokovicích • Je dostupná domácí hospicová péče • Lepší se integrace zdravotně postižených - rozvoj služeb, rozvoj chráněného zaměstnávání • Podpora klubu Stůňata (DDM + NADĚJE + město) • Hřiště pro zdrav. postižené děti u DPS • Podpora pečujících osob – město Otrokovice, Naděje, SENIOR Otrokovice • Zlepšuje se bezbariérovost budov i MHD (ale stále co zlepšovat) • Fungující spolupráce s Městskou policií • Fungující zimní údržba Technických služeb Otrokovice (důraz na zimní údržbu včetně zapojení uživatelů Azylového domu Samaritán) • Označení vozů MHD pro zdravotně postižené	• Málo dobrovolníků – v Napajedlech nejsou, Adra v zařízeních dobrovolníky má. Chybí dobrovolníci v Domovince, je třeba zlepšit nábor, motivovat od ZŠ a zapracovat na ocenění dobrovolnické práce • Malá kapacita odlehčovacích služeb pro děti a pro OZP ve Zlínském kraji – je třeba ověřovat poptávku • Chybí práce pro osoby se zdravotním postižením. • Nedostatek služeb pro osoby s duševním onemocněním, nedostatečná návaznost služeb • Existence veřejných budov s bariérami • Malá kapacita chráněného bydlení – pro osoby s MP se to zlepšilo (aktuálně 20), ve střednědobém plánu jsou další 4 lůžka, ve výhledu několika let to je cca dalších 25 osob, které budou službu potřebovat. Pro osoby s duševním onemocněním chráněné bydlení dostupné není. • Nedostatek kapacit sester terénní ošetrovatelské péče • Nedostatečné kapacity přepravy s doprovodem v ranních hodinách (do 9:00) – nefunguje služba Novodobá sanitka • Malá kapacita domácí hospicové péče – služba ohrožena nedostatkem dotací • Nedostatečný důraz na bezbariérový přístup do soukromých budov občanské vybavenosti. Vstup plní normy, ale pro OZP není vhodný. • Chybí pobytové služby pro osoby s kumulací faktorů, které způsobují sociální vyloučení (duševní onemocnění, s agresivní projevem chování, alkoholismus a nízké příjmy)

	• Špatný stav lávky přes Moravu • Nedostatek kvalitního a vzdělaného personálu ochotného pracovat v sociálních službách • Nedostupná terénní psychiatrická péče • Nedostupná lékařská pohotovost • Absence sociálních lůžek pro osoby s duševním onemocněním
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• Rozvoj služeb pro zdravotně postižené – pestré služby s různou mírou podpory, tak aby odpovídaly potřebám a schopnostem OZP. (chráněné bydlení + sociálně terapeutické dílny + denní stacionář; podpora samostatného bydlení apod., pracovní i kulturní využití pro lidi se zdravotním postižením) • Zvýšení počtu dobrovolníků • Strukturovaný systém podpory pečujícím osobám • Komplexní systém podpory osob s duševním onemocněním - PAPDUN • Podpora zaměstnávání zdravotně postižených včetně rozvoje sociálního podnikání (zvýšení možnosti zaměstnávání osob se zdravotním postižením) • Vybavení veřejných WC eurozámky a OZP euroklíči – v Otrokovicích je eurozámek v Kauflandu • Využití potenciálu uživatelů Azylového domu Samaritán ku pomoci zdravotně postiženým a celému městu – důraz na zimní úklid • Školit uživatele, aby byl schopen a nebál se definovat svou potřebu, posílení kompetencí OZP, školit personál v oblasti etiky a přístupu k uživatelům, a až někdy pak zjišťovat dále spokojenost s péčí přes nezávislé tazatele, formou anonymních dotazníků • Vytvoření komunitních center v městech a obcích ORP Otrokovice a jejich prostor	• Nedostatek finančních prostředků na sociální služby ze státního rozpočtu – je třeba dofinancování samosprávou • Snížení politické podpory KPSS a soc. služeb

Zdroj: Aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb na Otrokovicku 2016-2017

4.3 Rodiny s dětmi

SWOT analýza zpracovaná členy pracovní skupiny Rodiny s dětmi.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Volnočasové aktivity - DDM Sluníčko + Klub rodičů handicapovaných dětí • Stůňata + jezdecký kroužek pro děti se zdravotním postižením + kroužek Modelář pro osoby s mentálním postižením + výlety pro osoby ze sociálně slabých rodin • NZDM Šlikr na Trávníkách v Otrokovicích + terénní program • Školní psychologové na všech třech ZŠ v Otrokovicích • Bezbariérové úpravy ZŠ a MŠ • Bezplatné výchovné poradenství Komunitního centra pro rodinu Domino – v rámci doprovázení • V rámci procesu KPSS dochází k navazování spolupráce mezi poskytovateli navzájem a poskytovateli a úřadem • Působení bezplatné sociálně aktivizační služby – Terénní služby rodinám s dětmi Charity sv. Anežky Otrokovice • Odpolední využití hřiště MŠ na Baťově pro rodiny s dětmi • Nová dětská hřiště a atraktivita v Otrokovicích • Klobouček – hlídání dětí, hlídání po dobu jednání na MěÚ • Nový domov Otrokovice – rozšíření cílové skupiny na rodiny s dětmi • Vznik potravinové banky v Otrokovicích • Zapojení do projektu Podpora nástrojů sociálně právní ochrany dětí • Realizace projektu Pilotní ověření sociálního bydlení v Otrokovicích	• Bezbariérové úpravy ZŠ a MŠ • Málo dobrovolníků SAS chybí místnost pro nácviky a další práci s rodinami (doučování, asistované kontakty, práci dobrovolníků) • Nedostatečné kapacity Azylového domu Nový domov pro cílovou skupinu rodiče s dětmi • Chybí řešení zajištění bydlení pro rodiny, které jsou předlužené, a není pro ně k dispozici městský byt (nemají na kauce) – řeší se v rámci projektu POSBO • Špatná spolupráce rodičů se školou • Nedostatek dětských psychiatrů v ORP • Chybí skladové prostory na darovaný nábytek • Vysoká předluženost rodin • Finanční nedostupnost volnočasových aktivit pro chudé, vícečetné rodiny, které nejsou v hmotné nouzi • Preventivní programy pro děti a mládež nejsou komplexní a dlouhodobé • Nedostatečné zajištění doučování pro děti ohrožené školním neúspěchem – zeptat se na šablony zaměřené na doučování • Neřešení dietního stravování ve školních jídelnách v Otrokovicích (bezlepková, bezvaječná, diabetická...) • Nevyužívání programů Obědy do škol základními školami
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• Činnost nových organizací, zájmových sdružení • Realizace Programu efektivního rodičovství • Stáže v cizině pro pedagogy a sociální pracovníky • Čerpaní financí z EU	• Snižování financí ve veřejných rozpočtech • Snadnější dostupnost drog • Špatný vliv dětí vyloučených ze středních škol na děti ze ZŠ • Větší výskyt „part“ s nevhodným chováním

• Zapojení Dětského parlamentu v Otrokovicích do komunikace s poskytovateli služeb pro rodiny • Zavedení psychologické poradny LOGOS při NZDM Šlikr Otrokovice – bude se jednat o výjezdy za klienty • Vznik chráněného bydlení pro rodiny, kde rodiče jsou osoby s MP • Zvýšení kapacity dětských psychiatrů v ORP • Zavedení sociálního bydlení propojeného se sociální službou • Vznik komunitního centra v Otrokovicích • Využívání programu Obědy do škol základními školami • Vyřešení dietního stravování ve školních jídelnách – pro děti s intolerancí na lepek, vejce apod.	• Zvyšování zadlužení rodin
--	---

Zdroj: Aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb na Otrokovicu 2016-2017

4.4 Osoby ohrožené sociálně patologickými jevy

SWOT analýza zpracovaná členy pracovní skupiny Osoby ohrožené sociálně patologickými jevy.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Kvalitní sociální práce pracovníků MěÚ • Psychologové ve všech třech ZŠ v Otrokovicích • NZDM Šlikr + terénní program • Terénní program ONYXu Zlín pro drogově závislé • Bezplatná sociální služba Dluhové poradenství Samaritánu • Poradenství pro osoby ohrožené závislostí od 15 let a jejich rodiče a partnery (K-centrum ONYX Zlín, Unie Kompas, SVP Domek, Krajská pedagogicko-psychologická poradna Zlín, Společnost Podané ruce) • Široká nabídka volnočasových aktivit • Dobrá spolupráce města a neziskových organizací • Spolupráce OSPO se ZŠ a MěÚ v ORP • Preventivní programy a besedy se zástupci Městské policie Napajedla • Odborně kvalifikovaný personál	• Chybí pobytové zařízení pro lidi bez domova v seniorském věku se záv. + zdrav. postižené důchodce • Je nedostatečná prevence předlužení – obrovský nárůst předlužených lidí (100%/rok) • Nejsou zajištěny prostory pro Nízkoprah. denní centrum pro osoby bez přístřeší – zatím není v IPRÚ, je součástí SPRMO, záměr bude znovu ověřován z hlediska potřeb CS • Nedostatek odborných psychiatrů a psychiatrů pro děti • Malá kapacita azylového domu pro rodiče s dětmi a ženy – nevyhovující podmínky fungování • Snadná dostupnost alkoholu a drog pro mládež i pro dospělé • Školy nemají finance na Certifikované preventivní programy, platili by to rodiče, kdyby to školy objednaly. Ale

• Existence klubu pro mládež v Napajedlech • Existence služby sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním • Rozvíjí se terénní služby – ONYX navýšení hodin • Dobrý proces KPSS – zapojení širokého spektra odborníků nejen z oblasti sociálních služeb • Relativně dost financí oproti jiným obcím • Dotační systém města • Město je iniciátorem rozvoje – PAPDUN, POSBO, KOPLSOC • Fungování „sedárny“ v zimním období • Využívání veřejné sprchy klienty OSP a TP Samaritán • Fungující potravinová banka Zlínského kraje v Otrokovicích • Zapojení tiskové mluvčí města do komunikace o tématech ze sociální oblasti • Fungující programy pro nelátkové závislosti	školy to neobjednají, protože by to bylo pro rodiče drahé • Nedostatečná spolupráce Městské policie Otrokovice s OSPO a ONYX Zlín o.p.s. – chybí informování od Městské policie – trvá • Málo kontaktů terénních prac. s uživateli služeb Unie Kompas na Baťově • Není zabezpečena lékařská péče pro bezdomovce, zubař • Chybí azylový dům pro bezdětné páry • Přílišná administrativa provázející soc. práci, pro kterou na samotnou sociální práci s uživateli zbývá málo času • Zaměstnavatelé nechtějí zaměstnávat lidi s exekucemi na mzdu kvůli velké administrativě • Zadlužení lidé nemívají účet, někteří zaměstnavatelé nevyplácí v hotovosti • Nízká minimální mzda • Mladí lidé s neukončeným vzděláním • Nedostupná psychiatrická pomoc v terénní formě • Absence ubytování a s tím souvisejících služeb pro lidi s psychiatrickou diagnózou – trvá, ale posilují se terénní služby o dostupnější sociální rehabilitaci pro osoby s duševním onemocněním • Stigmatizace navrátilců z výkonu trestu požadováním výpisu z rejstříku trestů zaměstnavateli i na místa, kde k tomu není důvod - vede to k práci načerno a demotivaci osob navracejících se z výkonu trestu • Chybí ambulantní programy pro mladistvé ohrožené závislostí • Pravidla a systém výběru rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb v rámci plánování sítě služeb ve ZLK • Absence sociálních firem • Nedostatek zaměstnanců v sociálních službách – nízké mzdy, nízká celková nezaměstnanost • Neexistence nástroje pro měření kvality sociální práce – sleduje se pouze kvantita a vykazování sociální práce • Chybějící zázemí pro terénní program ONYX - testování
--	--

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• Dětský parlament v Otrokovicích – upřesnění potřeb a názorů dětí • Vyšší efekt zapojení škol a odboru školství a kultury MěÚ Otrokovice do KPSS • Informovanost rodičů, aby požadovali preventivní programy na školách – viz forma programů Madia o.s. • Nové příležitosti financovat aktivity mimo stávající dotační systém (dluhové poradenství – banky – zatím 0 bodů) • Zapojení studentů Fakulty humanitních studií UTB jako dobrovolníků u poskytovatelů sociálních služeb (možní budoucí zaměstnanci) – stážisti, ale je jich málo • Rozvoj sociálního podnikání • Podpora vzdělávání pracovníků poskytovatelů sociálních služeb • Rozvoj sociálního bydlení – Projekt POSBO • Zajištění nových mobilních buněk pro sedárnu • Větší zapojení městské policie do monitorování provozu sedárny – v rámci prevence • Reportáže ze služeb v městské TV Otrokovice – šoty do smyček (medailonky) • Využívání prostor města pro poradenství rodičům osob se závislostí • Rozvoj certifikovaných preventivních programů MADIO a MŠ	• Nepokračování v Individuálních projektech Zlínského kraje • Změna politické sféry • Zvýšení fluktuace odborných pracovníků (poskytovatelů i MěÚ) • Negativní postoj společnosti vůči sociálním službám pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi • Ukončení činnosti charitního šatníku z důvodu změny majitele budovy • Rozpadnutí buňky „Sedárny“ • Potenciální nárůst uživatelů dluhového poradenství v důsledku certifikace služeb dluhového poradenství

Zdroj: Aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb na Otrokovicu 2016-2017

Přestože byla tato SWOT analýza původně zpracována kvůli aktualizaci Komunitního plánu sociálních služeb na Otrokovicu na léta 2018-2019, může být použita i v rámci naší analýzy v projektu „Pilotní ověření sociálního bydlení v Otrokovicích“. Cílové skupiny zapojené do projektu totiž korespondují s cílovými skupinami Komunitního plánování, a proto bylo možné tuto analýzu využít, aniž bychom zatěžovali respondenty stejnými dotazy.

Díky Komunitnímu plánování sociálních služeb na Otrokovicu a vytvořeným pracovním skupinám můžeme snadněji odhalit a definovat, co je třeba do budoucna primárně řešit či případně v rámci sociálních služeb vylepšit.

5 INFORMOVANOST

Dostupnost sociálních služeb závisí zejména také ve velké míře na dobré informovanosti. Informovanost o poskytovaných sociálních službách je velmi důležitá pro jejich uživatele, ale i pro osoby, které zatím žádnou ze služeb dosud nevyužili. Je totiž poměrně složité se v jednotlivých typech a formách sociálních služeb vyznat a zvolit službu odpovídající sociální situaci. Každý sociální pracovník má však povinnost poskytovat základní sociální poradenství, do kterého nepochybně patří i schopnost nasměrovat klienta na vhodný typ služby.

V současné době je jedním z nejčastěji používaných způsobů informovanosti zejména využívání sociálních sítí nebo sdílení informací na webových stránkách jednotlivých poskytovatelů. Tento způsob podávání informací je relativně pohodlný a dokáže být velmi operativní, ale pro starší generaci občanů mnohdy stále málo dostupný.

Někteří poskytovatelé sociálních služeb se snaží v rámci osvěty pořádat různé akce zaměřené zejména na svou cílovou skupinu, jejich blízké, ale i pro širokou veřejnost. Jsou to např. tematické besedy, jarmarky, koncerty pro veřejnost, dílny, festivaly, výstavy, dny otevřených dveří atd.

Další účinnou formou, jak rozšířit povědomí občanů o poskytovaných sociálních službách jednotlivých organizací je distribuce brožur a letáků prostřednictvím ordinací praktických lékařů. I tato forma podávání informací se jeví relativně účinná, i když stále vyvstává problém s tím, že občan se v jednotlivých typech sociálních služeb nedokáže vyznat.

Dle § 92 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, však obecní úřad obce s rozšířenou působností:

- a) zajišťuje osobě, které není poskytována sociální služba, a je v takové situaci, kdy neposkytnutí okamžité pomoci by ohrozilo její život nebo zdraví, poskytnutí sociální služby nebo jiné formy pomoci, a to v nezbytném rozsahu; místní příslušnost se řídí místem trvalého nebo hlášeného pobytu osoby,
- b) koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné

výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady a územními samosprávnými celky,

- c) na základě oznámení poskytovatele zdravotních služeb²⁵⁾ zjišťuje, zda je nezbytné poskytnout osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení služby sociální péče a zprostředkovává možnost jejich poskytnutí; v případě, že nelze služby sociální péče osobě poskytnout, sděluje neprodleně tuto skutečnost poskytovateli zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení je osoba umístěna,
- d) na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob; přitom spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce a krajským úřadem.

5.1 Katalog sociálních služeb na Otrokovicku

Katalog sociálních služeb na Otrokovicku byl poprvé vydán v květnu 2006 (obálka viz příloha č. 1) v rámci projektu Komunitní plánování sociálních služeb na Otrokovicku. Cílem projektu bylo zlepšení systému sociálních služeb na Otrokovicku. A protože součástí dobře fungujícího systému je i dostatečná informovanost o sociálních službách, byl vytvořen katalog, který mapuje sociální a jim podobné služby, poskytované občanům měst a obcí Mikroregionu Otrokovicko (Bělov, Halenkovice, Karlovice, Komárov, Kurovice, Lhota, Machová, Napajedla, Nová Dědina, Oldřichovice, Otrokovice, Pohořelice, Spytihněv, Tlumačov, Žlutava). Katalog informuje zejména o službách pro cílové skupiny projektu – pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením a pro nezaměstnané občany. V první části katalogu jsou zařazeny služby poskytované přímo v Mikroregionu Otrokovicko – podle jednotlivých poskytovatelů, ve druhé části služby mimo region – podle jednotlivých typů služeb, ve třetí části služby pro nezaměstnané a ve čtvrté části jsou uvedeny nejdůležitější kontakty na pomoc v krizových situacích. Během let se katalog pravidelně aktualizoval a dle požadavků rozšířil.

Katalog sociálních služeb na Otrokovicku je dostupný na:

<http://www.otrokovice.cz/katalog-socialnich-sluzeb-na-otrokovicku-mon/ds-1049>

5.2 Katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji

Proces plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni se odvíjí především na spolupráci kraje a obcí, což je dáno zákonem o sociálních službách. Proto na základě této spolupráce začal od března 2014 fungovat elektronický katalog sociálních služeb tzv. Krajský informační systém sociálních služeb (KISSOS). Tento elektronický katalog je určen především široké veřejnosti, a to zejména uživatelům sociálních služeb jejich rodinným příslušníkům a osobám blízkým. Dále také pracovníkům na obcích, ale i lékařům a poskytovatelům sociálních služeb. Zejména odborní pracovníci mohou tento katalog využít jako nástroj pro poskytnutí kvalitního základního sociálního poradenství určeným potencionálním uživatelům sociálních služeb.

Hlavním cílem tohoto katalogu je nabídnout co možná nejvhodnější řešení složité životní situace pro konkrétního občana či jeho blízké. Elektronické verze umožňuje vyhledat vhodnou sociální službu prostřednictvím čtyř základních indikátorů (Životní situace, Potřeba řešit, Aktuální témata, Fulltextové vyhledávání). Dále tato aplikace obsahuje různé filtry, které umožňují zúžit oblast či upřesnit požadavky na sociální službu. Je zde také důležitá záložka, kde je podrobně popsáno, jak s katalogem pracovat.

Katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji je dostupný na:

<http://www.socialnisluzbyzk.cz/>

Důležité však je, aby kvalitní a dostatečná informovanost podpořená získanými zkušenostmi přispěla k rozvoji partnerských vztahů mezi poskytovateli a uživateli sociálních služeb.

ZÁVĚR

V každé vyspělé zemi zaujímá sociální politika významné místo v rámci celospolečenského systému. Sociální politika, její nástroje, funkce a cíle se nevytváří izolovaně, ale měla by být v souladu s jinými sférami života, např. sféry ekonomické, kulturní, politické, vědeckotechnické či ekologické.

Dle Masarykova naučného slovníku (1932, s. 1132) se sociální politika vymezuje jako „*snaha uspořádati společenský řád tak, aby zájmy jedinců v lidské společnosti byly uspokojovány způsobem trvale prospěšným celku*“.

Město Otrokovice se snaží reagovat na potřeby svých obyvatel ve městě tím, že jednou za dva roky zpracovává Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicku, který navazuje na Střednědobý plán sociálních služeb Zlínského kraje. Tento střednědobý plán je významným strategickým dokumentem kraje směřující k naplnění vize a cílů pro sociální oblast, v souladu se zákonem o sociálních službách. Na základě střednědobého plánu jsou sociální služby rozděleny do čtyř kategorií podle cílových skupin uživatelů.

Závěrem lze konstatovat, že na území obce a potažmo i kraje jsou zastoupeny téměř všechny typy sociálních služeb. Díky probíhajícím procesům Komunitního plánování sociálních služeb na Otrokovicku, ale i v celém Zlínském kraji se podařilo zlepšit informovanost o službách i jejich vzájemnou koordinaci. Přesto všechno je v této oblasti stále co zlepšovat.

Po vyhodnocení aktuální situace a všech relevantních informací lze konstatovat, že prioritou je, aby obyvatelé obce měli zabezpečeny kvalitní sociální a návazné služby v souladu se svými potřebami. Do budoucna budeme muset počítat s významnějším nárůstem podílu seniorů v populaci a připravit se na to, že po službách typu domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a terénní pečovatelská služba bude poptávka mnohem ještě větší než dnes.

K tomu všemu je proto nutná vzájemná koordinace, ale i informovanost, která by měla být zastřešena především krajem, obcemi, a to samozřejmě v úzké spolupráci s místními aktéry v rámci procesu komunitního plánování.

POUŽITÉ ZDROJE

- [1] Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2017. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/akcni-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-ve-zlinskem-kraji-pro-rok-2017-cl-3568.html>.
- [2] Aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb na Otrokovicu 2016-2017. Dostupné z: <http://www.otrokovice.cz/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/ms-2718/p1=2718>.
- [3] Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Dostupné z: <http://www.apsscr.cz/>.
- [4] ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 25. 7. 2017]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.
- [5] ČESKO. Zákon č. 108/2006 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 10. 7. 2017]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>.
- [6] ČESKO. Vyhláška č. 505/2006 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 20. 7. 2017]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-505>.
- [7] Masarykův slovník naučný: lidová encyklopedie všeobecných vědomostí. Praha: Československý kompas, 1932. 6 sv.
- [8] Katalog sociálních služeb na Otrokovicu. Dostupné z: <http://www.otrokovice.cz/katalog-socialnich-sluzeb-na-otrokovicu-mon/ds-1049>.
- [9] Katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji. Dostupné z: <http://www.socialnisluzbyzk.cz/>.
- [10] MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 183 s. ISBN 978-80-7367-310-9.
- [11] Registr poskytovatelů sociálních služeb. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/rozsirene_hledani_sluzby.do?zn=&zao=otrokovice&pic=&zak=&spd=&spo=&zaok=&sbmt=Vyhledat&zau=&pn=&si=&srp=pdaz&SUBSESSION_ID=1500880654323_2.

SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Tabulka č. 1: Počet poskytovatelů sociálních služeb	15
Tabulka č. 2: Přehled počtů a jednotlivých typů sociálních služeb (dle abecedy)....	16
Tabulka č. 3: Právní forma poskytovatelů sociálních služeb	20
Tabulka č. 4: Sociální služby pro seniory.....	24
Tabulka č. 5: Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením	26
Tabulka č. 6: Sociální služby pro rodiny s dětmi	28
Tabulka č. 7: Sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	29
 Obrázek č. 1: Rozdělení sociálních služeb dle způsobu úhrady	18
 Graf č. 1: Právní forma poskytovatelů sociálních služeb.....	20

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Obálka - Katalog sociálních služeb na Otrokovicu	46
--	----

Příloha č. 1: Obálka - Katalog sociálních služeb na Otrokovicích

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Senior telefon „Život 90“, tel.: 800 157 157
Pomoc seniorům v těžké životní situaci (24 hod. denně, 7 dní v týdnu).

Lékařská pohotovost Zlín, tel.: 577 214 445, 577 214 446
Lékařská pohotovost Kroměříž, tel.: 573 331 104, 573 331 107
Lékařská pohotovost Uherské Hradiště, tel.: 572 554 235

Linka SOS Zlín, tel.: 577 431 333
E-mail: sos@zlin.cz
Pomoc všem lidem v krizi.

Rodičovská linka, tel.: 283 852 222

Linka bezpečí, tel.: 800 155 155
Internetová linka: lb@linkabezpeci.cz
Pomoc dětem.

Linka vzkaz domů, tel.: 800 111 113
Pomoc dětem.

DONA linka, tel.: 251 511 313
Pomoc obětem domácího násilí.

Bilý kruh bezpečí, tel.: 257 317 100
Pomoc obětem domácího násilí.

Městská policie Otrokovice
Telefon: 577 922 159

Městská policie Napajedla
Telefon: 577 100 944

Městská policie Tlumačov
Telefon: 577 929 030

Integrovaný záchranný systém: 112
Hasiči: 150
Záchranná služba: 155
Policie: 158

Katalog sociálních služeb na Otrokovicích byl vydán v květnu 2006 v rámci projektu Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicích. Projekt probíhá od října 2005 do července 2007 a jeho cílem je zlepšení systému sociálních služeb na Otrokovicích. Součástí dobře fungujícího systému je i dostatečná informovanost o sociálních službách, a proto byl vytvořen katalog mapující sociální a jim podobné služby, které jsou poskytovány občanům měst a obcí Mikroregionu Otrokovic (Bélov, Halenkovice, Karlovice, Komárov, Kurovice, Lhota, Machová, Napajedla, Nová Dědina, Oldřichovice, Otrokovice, Pohodělce, Spytihněv, Žlutava) a obce Tlumačov. Katalog informuje zejména o službách pro cílové skupiny projektu – pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením a pro nezaměstnané občany. V první části katalogu jsou zařazeny služby poskytované přímo v Mikroregionu Otrokovic – podle jednotlivých poskytovatelů, ve druhé části služby mimo region – podle jednotlivých typů služeb, ve třetí části služby pro nezaměstnané a ve čtvrté části jsou uvedeny nejdůležitější kontakty na pomoc v krizových situacích.

Věříme, že Vám katalog bude nápomocen při hledání sociální služby, kterou potřebujete.

Realizátoři projektu

